

[Preben Lange]

Jeg vil med disse bemærkninger henlede tingets og dermed også hr. Dohrmanns opmærksomhed på den kendsgerning, at vi fra Grønlands landsting aldrig indlader os på at belære folketinget om, hvordan problemerne i Danmark bør løses; det ved folketinget bedre end landstinget. Men når dette er sagt, går jeg ud fra som givet, at den tankegang er gensidig.

Albrechtsen (VS):

Under førstebehandlingen blev der rejst nogle spørgsmål, og nogle af disse spørgsmål er blevet besvaret, i hvert fald delvis, især vedrørende de økonomiske konsekvenser, hvor der foreligger et svar, der bl.a. henviser til, at hensigten med det nævnte indtægtsfordelingsprincip bl.a. har været at fastslå, at offentlige indtægter fra råstofvirksomhed i Grønland primært skal anvendes til at erstatte de hidtidige årlige kapitaloverførsler fra Danmark til Grønland, og der henvises til spørgsmålet om at gøre hjemmestyret uafhængigt af statslige tilskud til overtagne sagsområder.

VS må fastholde den opfattelse, at det, der er tale om her, først og fremmest er, at man hermed får et instrument til statslige danske besparelser, uden at vi er klar over, hvad det kan trække os ind i af miljøproblemer o.lign. Jeg må også fastholde, at VS og de øvrige folketingsmedlemmer har et ansvar for disse ting, fordi dette område fortsat fastholdes som et dansk lovgivningsanliggende. Det medansvar må jeg påtage mig og vedblive at påtage mig, og jeg kan fortsat ikke se, at der ligger andet i det materiale, der foreligger her, end det, vi diskuterede ved første behandling, nemlig at man her åbner for noget, som både økonomisk og miljømæssigt er uforsvarligt.

Det synspunkt kan vi ikke fravige på baggrund af det, der foreligger fra udvalget, og jeg synes, vi i enhver henseende er berettigede til at forfægte dette synspunkt, så længe den danske stat sætter sine egne betingelser for dette område og ikke overlader den fulde ejendomsret og den fulde miljøadministrati-on af det til hjemmestyret.

Jeg skal gerne ophøre med at rette nogen kritik, i det øjeblik såvel ejendomsretten som den fulde miljøkontrol er overdraget til hjemmestyret, men indtil det er sket, har jeg

et ansvar for de ulykker, der desværre ser ud til at komme til at ske deroppe, og det medansvar må jeg påtage mig. Jeg kan ikke acceptere, hvis der i den anledning skal rettes en kritik imod mig og andre ordførere for, at vi dermed blander os i noget, som vi ikke burde blande os i. Sagen er, at den danske stat blander sig i det, den danske stat sætter betingelserne for det, og derfor må alle folketingsmedlemmer og alle partier i Danmark også gå ind i det ved at påtage sig ansvaret.

Det vil jeg gerne understrege, fordi der har været en del misforståelser med hensyn til, hvorfor vi blandede os i det. De misforståelser synes jeg skulle ryddes af vejen.

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Jeg synes ikke, det svar, hr. Preben Lange gav, var særlig klart. I den hjemmestyreløvslov, vi vedtog, er indeholdt en aftale om, at ejendomsretten til værdierne i undergrunden skal fordeles i forholdet 50:50.

Jeg vil gerne spørge hr. Preben Lange direkte, om hr. Preben Lange og dermed siu-mut kan tilslutte sig den fordelingsnøgle, som blev aftalt i forbindelse med vedtagelse af hjemmestyrelovene, eller hr. Preben Lange mener – det var lidt uklart for mig – at det er noget, folketinget ikke skal blande sig i. Er det sådan, det skal forstås? For hvis det er det, der menes, vil jeg sige, at det i allerhøjeste grad er noget, der vedrører folketinget, al den stund den danske stat og dermed de danske skatteborgere sender over 2 mia kr. til Grønland hvert år.

(Kort bemærkning).

Preben Lange (S):

Jeg sagde under den første runde, at landsstyret er bemyndiget af landstinget til at starte en dialog mellem landsstyret og den danske regering om for det første ejendomsretten til Grønlands undergrund, for det andet indtægtsfordelingsprincippet for offentlige indtægter fra råstoffaktiviteter og for det tredje råstofforvaltningens placering. Jeg ser meget optimistisk på den dialog, der skal sættes i gang, for de erfaringer, vi har haft siden hjemmestyrets indførelse, er, at atmosfæren mellem de grønlandske og de danske myndigheder altid har været god. Derfor er